

AANTREKKELIJKHEID COLLECTIEVE WARMTELEVERING

Werkgroep 2 Warmtetafel

Presentatie Warmtenetwerk 1 februari 2017

Organisatie werkgroep 2

Sponsors:

- Abdeluheb Choho, wethouder gemeente Amsterdam
- Ronald Paping, directeur Woonbond
- Alexander van Ofwegen, directeur Nuon Warmte

Deelnemers:

• Ministerie van Economische Zaken:	Wouter Schaaf
• Ministerie van Binnenlandse Zaken:	Gerben Roest
• Woonbond:	Rutger Groot Wassink
• Gemeente Amsterdam:	René Idema/Martijn Koop
• Woningbouwcorporatie Woonbron:	Karin Schrederhof
• Gemeente Utrecht:	Inge van de Klundert
• Eneco:	Diana van den Heuvel
• Nuon Warmte:	Arno van Gestel

Invalshoek werkgroep 2

- Verkennen hoe (collectieve) warmtelevering aantrekkelijker te maken vanuit bewoner/burger/klant perspectief
- Aantal invalshoeken:
  - Technologie transitieproces
  - Betaalbaarheid
  - Productdiversificatie
  - Imago
- In diverse workshops mede op basis van klantonderzoek uitgewerkt naar aanbevelingen aan de warmtetafels in juni en december 2016 rondom:
  - Ontwikkelen (mogelijkheden) voor aantrekkelijke proposities
  - Instrumenten voor de transitie naar aardgasloze wijken
  - Financiële incentives/prikkels
  - Bewustwording en sense of urgency

Conclusies klantonderzoeken tav transitie

1. Sense of Urgency ontbreekt, transitie onbekend:

- het aandeel reeds benutte duurzame energie (5,7%) wordt fors overschat (perceptie 35%)
- Een transitie weg van aardgas is bekend bij slechts een zeer kleine minderheid (14%)
- De burger kijkt vooral naar overheden en energiebedrijven voor actie

2. Er is instemming én actiebereidheid maar ook zorgen:

- Een kleine meerderheid is het eens met een aardgasloze gebouwde omgeving
- De burger heeft bereidheid voor een ander warmtesysteem (na zonnepanelen kennen restwarmte en groen gas grootste actiebereidheid)
- Veiligheid en comfort worden het belangrijkste gevonden bij een nieuwe warmtevoorziening
- Men heeft zorgen over de hoogte van de kosten van de transitie alsook over gedoe en overlast.

3. Het transitieproces moet lokaal georganiseerd worden:

- Het sociale proces is doorslaggevend
- Een rechtmatige, participerende overheid is gewenst
- Er is behoefte aan onafhankelijke informatie, advies en (financiële) ondersteuning

4. Collectieve warmtelevering kan een optie zijn maar moet aantrekkelijker:

- Veiligheid, comfort en leveringszekerheid worden als zeer positief gezien
- De hoogte én transparantie van de prijs(opbouw) zijn belangrijke dissatisfiers en moeten beter
- Realiseer een verduurzamingsagenda voor warmte
- Geef mogelijkheid voor participatie in warmtenetten/oplossingen

Aanbevelingen warmtetafel juni 2016

Onderwerp

- Aantrekkelijke collectieve warmtelevering
- Aardgasloze wijken
- Financiële incentives

Korte termijn Q3/Q4 2016: ruimte maken

- **Rijk**: Experimenteer ruimte voor product/prijs differentiatie vooruitlopend op nieuwe W-wet
- **Markt**: Differentieer aanbod / keuzen voor klanten
- **Markt**: Transparantie over prestatie en prijs

- **Rijk**: Experimenteer ruimte proefprojecten: ontheffing aansluitplicht, toestaan afsluiten gas
- **Lokale overheid**: Wijkgerichte warmteplannen bestaande bouw
- **Lokale actoren**: Proefprojecten Gasloze wijk met lokale energiedialoog

- **Rijk**: Verhoging EB op aardgas 2017
- **Rijk**: Creëer transitiefonds: geld uit additionele EB alloceren aan transitie -> onrendabele top overstap

Lange termijn 2017/2018: verankeren

- **Rijk**: Pas Warmtewet aan t.b.v. product/prijsdifferentiatie
- **Markt**: Experimenteer met participatie klanten
- **Markt / Lokale overheid**: biedt klant “opt-out”*

- **Rijk**: Energiebeleid Duurzame / Gasloze gebouwde omgeving
- **Rijk**: Wettelijk regelen uitfasen van aardgas
- **Lokale overheid**: Veranker warmtetransitie in beleid

- **Rijk**: Ga CO2-uitstoot beprijsen

* Opt-out: mogelijkheid voor klant om af te stappen van collectieve warmtelevering en voor alternatief te kiezen

Aanbevelingen warmtetafel december 2016

Onderwerp	Aanbevelingen	Wie
1. Sense of Urgency	<ul style="list-style-type: none"> • Ontwikkel een gezamenlijke boodschap en communicatiestrategie voor gerichte doelgroepen en kanalen. bijv: millennials: van Gas Los facebook campagne. Zorg voor inhoudelijke boodschap die ingaat op de zorgen van de burger zoals de betaalbaarheid, zekerheid, duurzaamheid en gemak.	<ul style="list-style-type: none"> • Lead Rijk
2. Lokale transitie naar aardgasloze wijken	<ul style="list-style-type: none"> • Experimenteerruimte gasloze wijken ondersteunen met wettelijke mogelijkheden: opheffen aansluitplicht gas • Rijk: geef gemeenten de bevoegdheden om wijken op basis van warmteplannen gasloos te maken. • Proefprojecten gasloze wijken vormgeven met betrokkenheid lokale stakeholders: vastgoedeigenaren en burgers • Focus op veiligheid, comfort en plug & play oplossingen (gemak) • Neem de zorg van hoge transitiekosten zoveel mogelijk weg (transitiefonds?).	<ul style="list-style-type: none"> • Lead gemeenten
3. Aantrekkelijke alternatieven	<ul style="list-style-type: none"> • Geef transparantie in prijs, andere prijsopbouw (kosten+ ipv NmdA) • Zorg voor lagere kosten door andere proposities (Notaloos bijv) • Maak aardgas duurder (EB, CO2 belasting) • Zorg voor plug & play oplossingen (gemak) voor inpassing met minimale overlast in bestaande bouw • Onderzoek participatiemodellen en nieuwe producten en diensten zoals groene warmte (op basis van GVO's).	<ul style="list-style-type: none"> • Lead bedrijven

Follow-up

Nav warmtetafel juni 2016:

- 1) Verkenning door EZ mogelijkheden experimenteerruimte voor aardgasloze wijken (afsluitrecht, ontheffing aansluitplicht) -> juridische mogelijkheden niet op korte termijn. Green deal gasloze wijken als overbrugging
- 2) Verkenning experimenteerruimte alternatieve producten/diensten collectieve warmtelevering: meegenomen in nieuwe warmtewet.
- 3) Verzoek warmtetafel statement uitfasering aardgas als inbreng in energiedialoog ingewilligd met brief breed scala aan betrokken partijen met concrete data voor uitfasering aardgas

Nav warmtetafel december 2016:

Vervolgopdracht om langjarige communicatiestrategie rondom uitfasering aardgas uit te werken.

Next steps

- Bepalen scope en doelstelling communicatiestrategie
- Verdieping door betrekken experts en partijen reeds bezig met communicatie op dit thema
- Verbreding door aanhaking selectief aantal partijen
- Doel om aan warmtetafel juni 2017 uitgewerkte strategie te presenteren

[YouTube](#)